

บทที่ ๔

องค์ประกอบของนามศัพท์ (การันต์-สระที่สุดศัพท์)

การันต์

▶ **การันต์** แปลว่าที่สุดของศัพท์ มาจากคำว่า **การ+อนฺต** หมายถึงสระที่
ผสมกับพยัญชนะตัวสุดท้ายของศัพท์แต่ละศัพท์ เช่น

-ปฺริส มีสระ อ เป็นที่สุดของศัพท์ เป็น อ การันต์

-มฺุนิ มีสระ อิ เป็นที่สุดของศัพท์ เป็น อิ การันต์

-กณฺญา มีสระ อา เป็นที่สุดของศัพท์ เป็น อา การันต์

ในแต่ละลิงค์ศัพท์ที่มีการันต์ต่างกันจะมีวิธีการแจกวิภัตติต่างกัน ส่วน
ศัพท์ที่มีการันต์เหมือนกันจะมีวิธีการแจกวิภัตติเหมือนกัน แม้จะมี
การันต์เหมือนกันแต่คนละลิงค์ก็แจกเหมือนกันไม่ได้

▶ นอกจากนี้การันต์ยังเป็นเครื่องหมายค้ำพยัญชนะที่ช่วย
การันต์แบ่งเป็น ๓ กลุ่มตามเพศ คือ

๑. ปุงลึงค์ มี ๕ การันต์ คือ **อ,** **อิ,** **อึ,** **อุ,** **อุ**

๒. อิตถीलึงค์ มี ๕ การันต์ คือ **อา,** **อิ,** **อึ,** **อุ,** **อุ**

๓. นปุงสกลึงค์ มี ๓ การันต์ คือ **อ,** **อิ,** - **อุ,** -

▶ **อิ** กับ **อุ** การันต์เป็นได้ทั้ง ๓ ลึงค์ **อา** เป็นอิตถीलึงค์อย่างเดียว

▶ **อ** เป็นได้ ๒ ลึงค์ คือ เป็นปุงลึงค์กับนปุงสกลึงค์

▶ **อิ** เป็นได้ ๒ ลึงค์ คือ ปุงลึงค์กับอิตถीलึงค์

▶ **อุ** เป็นได้ ๒ ลึงค์ คือ ปุงลึงค์กับอิตถीलึงค์

ตัวอย่าง อ การันต์ในปวงลิงค์

สุร	เทวดา	อสุร	อสูร	นร	คน
นาค	นาค	ยกุข	ยักษ์	มนุสฺส	มนุสฺส
ปีศาจ	ปีศาจ	เปต	เปรต	มาตงฺค	ช้าง
สีห	ราชสีห์	พยุคฺฆ	เลื้อ	อจฺฉ	หมี

ตัวอย่าง อิ การันต์ในปวงลิงค์

โชติ	ไฟ	ปาณิ	มือ	คณฺฐิ	ปม
มฺภูจฺฉิ	กำมือ	กฺุจฺฉิ	ท้อ	สาลิ	ข้าวสาลิ
พฺยาธิ	โรค	โพธิ	ต้นโพธิ์	ราสิ	กอง

ตัวอย่าง อี การันต์ในปวงลิงค์

หตุถึ	ข้าง	สามมี	สามมี	กรึ	ข้าง
ลึขี	นกยูง	สลึ	ดวงจันทร์	ปกขี	นก
โยคึ	นักพรต	มนตึ	มนตรึ	มุสลึ	โจร

ตัวอย่าง อุ การันต์ในปวงลิงค์

เสตุ	สะพาน	เกตุ	ธง	ราหู	ราหู
ภาณู	ดวงอาทิตย์	อุจจุ	อ้อย	เวฬู	ไม้ไผ่
เวณู	ไม้ไผ่	มจจุ	ความตาย	สินธุ	ทะเล
พนธู	ญาติ	สตุตุ	ศัตรู	เหตุ	เหตุ

ตัวอย่าง อู การันต์ในปุงลึงค์

มคฺคณฺณ

ผู้^{๒๒}ทาง

อตฺถณฺณ

ผู้^{๒๒}อรรถ

ธมฺมณฺณ

ผู้^{๒๒}ธรรม

กาลณฺณ

ผู้^{๒๒}กาล

รตฺตณฺณ

ผู้^{๒๒}ราตรี

มตฺตณฺณ

ผู้^{๒๒}ประมาณ

วิฑู

ผู้^{๒๒}

สยมฺภู

ผู้^{๒๒}เป็นเอง

ตัวอย่าง อา การันต์ในอิตถีลิงค์

สทุธา	ความลัทธิ	เมธา	ปัญญา	วิชา	ความรู้
จินตา	ความคิด	มนตา	ความรู้	วิณา	พิน
ตณหา	ค้นหา	เมตตา	ความเมตตา	ภิกขา	อาหาร
ชีวหา	สิ้น	วาจา	วาจา	ฉายา	เงา

ตัวอย่าง อิ การันต์ในอิตถีลิงค์

ปตติ	ส่วนบุญ	กิตติ	ชื่อเสียง	ตติ	ความอิม
ขนติ	ความอดทน	สนติ	ความสงบ	อิทธิ	ฤทธิ์
ชาติ	การเกิด	ปิติ	ปิติ	ยวติ	หญิงสาว

ตัวอย่าง อี การันต์ในอิตถีลิงค์

วาปี	บึง	กทลี้	ต้นกล้วย	ตรุณี	หญิงสาว
วารุณี	แม่มด	สขี	เพื่อนหญิง	นาดี	นางนาค
เทวี	พระเทวี	ยกขี	นางยักษ์	กุกกุฎี	ไก่
กากี	แม่กา	หังลี	นางหงส์	ราชินี	ราชินี

ตัวอย่าง อุ การันต์ในอิตถีลิงค์

ธาตุ	ธาตุ	เชนุ	แม่โคนม	กาสุ	หลุม
ทททุ	โรคกลาก	กจฺจุ	โรคฮิต	กณฺฑุ	โรคเกลื้อน
รชฺชุ	เชือก	กเรณุ	ช้างพัง	สฺสฺสุ	แม่ยาย

ตัวอย่าง อู การันต์ในอิติลึงค์

ว <u>ฐ</u>	หญิงสาว	ช <u>ม</u> พ <u>ุ</u>	ต้น <u>ห</u> ว <u>้า</u>	ส <u>ร</u> ภ <u>ุ</u>	ต <u>ู</u> ก <u>แ</u> ก
ส <u>ร</u> พ <u>ุ</u>	แม่ <u>น</u> ้ำ <u>ส</u> ร <u>พ</u> ุ	ส <u>ุ</u> ต <u>น</u>	ผู้ <u>มี</u> ก <u>าย</u> ง <u>าม</u>	จ <u>ม</u>	ก <u>อง</u> ท <u>ั</u> พ
ภ <u>ุ</u>	แผ่นดิน				

ตัวอย่าง อ การันต์ในนปุงสกลิงค์

บุญ	บุญ	ปาป	บาป	ผล	ผล
รูป	รูป	กณณ	หุ	สุข	ความสุข
ทาน	การให้	ทุกข	ความทุกข์	ศีล	ศีล
ธน	ทรัพย์	มูล	ราก	พล	กำลัง

ตัวอย่าง อิ การันต์ในนปุงสกลิงค์

อัญฉิ	กระดุก	ทริ	นมเปรี้ยว	วาริ	แม่น้ำ
อกุชิ	ลูกตา	อจจิ	เปลวไฟ	สปปิ	เนย

ตัวอย่าง อู การันต์ในนปุงสกลิงค์

จกขุ	ตา	ธนุ	ธนุ	ทารุ	ไม
ติปุ	ดีบุก	มรุ	น้ำผึ้ง	หิงคุ	มหาหิงคุ
สิคคุ	ต้นมะรุ	วตถุ	พัสดุ	ชตุ	ยาง
อมพุ	น้ำ	อสสุ	น้ำตา		

